

Pogosta vprašanja in odgovori, povezani z izdajo obveznice Republike Slovenije za fizične osebe z oznako RS96

SPLOŠNO

1. Kaj so vrednostni papirji?

Vrednostni papirji so oblika finančnih instrumentov, ki imetniku omogočajo določene pravice, najpogosteje povezane z donosom, lahko pa tudi z glasovanjem (pri lastniških vrednostnih papirjih). Povedano z drugimi besedami, izdajatelj vrednostnega papirja se zavezuje, da bo izpolnil zapisano obveznost njegovemu imetniku.

Vrednostni papirji kot taki so pogodba med izdajateljem in lastnikom, njihova značilnost pa je tudi ta, da je z njimi možno trgovati, torej omogočajo prenos premoženjskih pravic.

Najpogosteje so izdajatelji vrednostnih papirjev podjetja ali javne institucije (država, občine, ...), izdajajo pa se za namene financiranja in zbiranja kapitala. Imetniki vrednostnih papirjev pa za svojo investicijo pričakujejo določen donos. Najbolj poznane vrste vrednostnih papirjev so delnice in obveznice.

2. Kaj je obveznica?

Obveznica je dolžniški vrednostni papir. Z nakupom imetnik postane upravičen do vračila glavnice in obresti v skladu z amortizacijskim načrtom obveznice. Posebnost pri obveznicah je, da je cena obveznice izražena v % od glavnice.

3. Kaj je primarni in kaj je sekundarni trg vrednostnih papirjev?

Ena najpomembnejših značilnost vrednostnih papirjev je ta, da se z njim lahko trguje. Na primarnem trgu podjetja ali države izdajo vrednostni papir in tako zberejo sredstva, na sekundarnem trgu pa se z izdanimi vrednostnimi papirji trguje.

Ko vlada Republike Slovenije izda obveznice za financiranje proračuna, to stori na primarnem trgu. Transakcije na primarnem trgu so neposredne med izdajateljem in vlagatelji (kupci), kar pomeni, da izdajatelj vrednostnih papirjev prejme denarna sredstva iz teh transakcij.

Sekundarni trg je trg, kjer se z vrednostnimi papirji trguje, potem ko so enkrat že bili izdani na primarnem trgu in se je izdajatelj odločil za uvrstitev obveznice na organiziran trg (borzo). Borza je mesto, kjer vlagatelji kupujejo in prodajajo vrednostne papirje medsebojno, ne pa neposredno od samega izdajatelja.

Na sekundarnem trgu se cene vrednostnih papirjev nenehno spreminjajo in so odvisne od ponudbe in povpraševanja na trgu. Izdajatelj vrednostnih papirjev ne prejme neposrednih sredstev iz transakcij na sekundarnem trgu.

Velja omeniti tudi to, da sekundarni trg zagotavlja likvidnost za vrednostne papirje, ki so bili prvotno izdani na primarnem trgu. To pomeni, da lahko vlagatelji prosto kupujejo in prodajajo te vrednostne papirje na odprtem trgu. OTP banka bo za obveznice RS96 na sekundarnem trgu vzdrževala likvidnost, tako da bodo lahko v vsakem trenutku do zapadlosti lahko prodane ali kupljene.

4. Kakšna je razlika med depozitom in obveznico?

Depoziti obstajajo v obliki kratkoročne in dolgoročne naložbe, medtem ko obveznice predstavljajo predvsem dolgoročno naložbo.

Z vidika vlagateljev veljajo tako depoziti do zneska 100.000 EUR, ki so del sistema zajamčenih vlog Republike Slovenije, kakor obveznice Republike Slovenije, kjer vlagatelj prevzame tveganje Republike Slovenije, za relativno manj tvegane naložbe.

Pri depozitih vlagatelj običajno prejme izplačilo zneska obresti skupaj z glavnico ob zapadlosti depozita, medtem ko pri obveznici imetnik prejme izplačilo glavnice ob zapadlosti, v vmesnem obdobju pa prejema obresti.

Pri depozitu se vlagatelj zaveže vezati sredstva do izteka ročnosti. Obveznico pa vlagatelj lahko proda na sekundarnem trgu kadarkoli do zapadlosti. OTP banka je pri obveznici RS96 zavezana vzdrževati sekundarni trg, kar pomeni da zagotavlja povpraševanje in ponudbo.

5. Kaj so obveznice za fizične osebe oziroma t.i. ljudske obveznice? Čemu so namenjene?

Ljudske obveznice so državni dolžniški vrednostni papir. Namenjene so fizičnim osebam. Vlagatelj z nakupom državi posodi denar, ki ga dobi nazaj ob dospelju obveznice. V vmesnem času pa je vlagatelj upravičen do zagotovljenih obresti.

Čeprav lahko fizične osebe načeloma kupijo vse vrste obveznic, je zaradi zakonitosti trga obveznic oziroma načina izdaje obveznic v primarni izdaji to v praksi težje izvedljivo. Postopek izdaje, vpisa in trgovanja z ljudskimi obveznicami pa je prilagojen fizičnim osebam.

6. Kdo lahko vpisuje oz. kupuje obveznice RS96?

Izdaja obveznice je namenjena polnoletnim fizičnim osebam s stalnim ali začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji.

7. Kakšna je obrestna mera?

Obrestna mera obveznice RS96 je nespremenljiva in se izplačuje enkrat letno. Letna obrestna mera obveznice RS96 je 2,75%.

8. Kakšne so značilnosti obveznice RS96?

Obveznica ima nominalno vrednost 1.000 EUR. Njena vpisna cena je 100% od glavnice. Obveznica bo izdana 28. marca 2025 in dospe v izplačilo 28. marca 2028. Obresti v višini 2,75% bodo izplačane vsako leto 28. marca. Obveznico bo mogoče prek OTP banke prodati na Ljubljanski borzi.

9. Kako se oblikuje cena obveznic?

Obrestno mero je Ministrstvo za Finance določilo pred objavo obvestila o zbiranju ponudb za vpis obveznice in znaša 2,75 odstotkov letno. Ta poleg primerljivih stroškov zadolževanja države odraža tudi značilnosti in cilje izdaje obveznice za fizične osebe.

10. Od česa je odvisna cena obveznic od izdaje do zapadlosti?

Cena obveznic od primarne izdaje do zapadlosti je sicer odvisna od gibanja obrestnih mer na finančnih trgih. To pomeni, da v kolikor bi vlagatelji želeli prodati obveznico pred zapadlostjo, se njena tržna cena lahko razlikuje od vpisne cene, česar se morajo vlagatelji zavedati, v kolikor bi obveznico želeli prodati na trgu pred zapadlostjo. Seveda pa vlagatelji od izdajatelja ob zapadlosti prejmejo celotno glavnico, ne glede na obrestne mere oziroma ceno obveznice na sekundarnem trgu tekom trajanja obveznice.

11. Kdo bo uradni vzdrževalec likvidnosti in kaj to sploh pomeni?

OTP banka deluje kot uradni vzdrževalec likvidnosti na sekundarnem trgu za zakladne menice in državne obveznice, v tem okviru bo tudi za to obveznico vzdrževala sekundarni trg, kar pomeni, da bo zagotavljala tako povpraševanje kot ponudbo.

12. Koliko bo znašal najmanjši oz. največji znesek vplačila oz. vpisa?

Minimalni znesek vpisa je 1.000 EUR, maksimalni pa 250.000 EUR, pri čemer bo v primeru presežnega vpisa lahko število obveznic, ki bodo dodeljene posameznemu vlagatelju, manjše od vpisanega zneska, vendar ne manj kot 10.000 evrov, če bo vlagatelj vpisal 10.000 evrov ali več obveznic.

13. Ali za moj vložek velja kakšna garancija?

Ker je izdajatelj obveznic RS96 Republika Slovenija, država jamči za izplačilo glavnice in obresti.

14. Kakšna bo davčna obremenitev/obveznost?

Skupna vsota:

- (i) obresti, ki jih doseže rezident od vrednostnih papirjev, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani v letih 2024, 2025 ali 2026 na podlagi zakona, ki ureja javne finance, ter v okviru ponudbe vrednostnega papirja javnosti ponujeni izključno fizičnim osebam (sem spadata obveznici RS96 in RS94) in
- (ii) obresti, ki jih doseže rezident na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU,

je do vrednosti 1000 EUR neobdavčena.

Znesek nad 1000 EUR se obdavči skladno z določili Zakona o dohodnini, in sicer se od obresti od obveznic RS96, ki jih prejme fizična oseba – rezident Republike Slovenije, plača dohodnina po stopnji 25 %.

Dohodnina od obresti od obveznic RS96 se ne plačuje z davčnim odtegljajem, pač pa je rezident Republike Slovenije, katerega skupni znesek obresti, navedenih v prejšnjem odstavku, presega 1000 EUR, dolžan do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto vložiti napoved za odmero dohodnine od tovrstnih obresti in po prejemu odločbe plačati odmerjeni znesek davka. Ta davek je dokončni davek, s katerim Republika Slovenija obdavčuje obresti, ki jih prejme rezident Republike Slovenije od obveznic RS96.

ODDAJA NAROČIL, VPISNA MESTA IN STROŠKI

15. Kaj potrebujem, da lahko vpišem (kupim) obveznico?

Za vpis oz. nakup obveznic je potrebno odpreti trgovalni račun za trgovanje z vrednostnimi papirji (če ga še nimate). Za odprtje trgovalnega računa potrebujete veljaven osebni dokument, davčno številko in številka transakcijskega račun – ni nujno, da je slednji odprt pri OTP banki.

16. Kako oddam naročilo za vpis (nakup) obveznice?

Naročilo lahko oddate na naslednje načine:

- osebno v vseh poslovalnicah OTP banke,
- prek spletne ali mobilne banke Bank@Net in mBank@Net – če že imate trgovalni račun pri OTP banki,
- po telefonu 02 229 2081 ali 01 6 20 30 41 – če že imate trgovalni račun pri OTP banki,

- osebno tudi v Oddelku investicijskega bančništva v Mariboru (Ulica Vita Kraigherja 4, Maribor) in Ljubljani (Slovenska cesta 50, Ljubljana).

Da je naročilo veljavno, je ob oddaji naročila potrebno zagotoviti tudi sredstva za nakup obveznic na TRR:

Podatki za nakazilo
Prejemnik: OTP banka d.d.
Naslov: Slovenska cesta 58, 1000 Ljubljana
TRR: SI56 0451 5000 2425 702
Sklic: SI00 – davčna številka vpisnika
Namen: SECU ... Nakup obveznic
BIC: KBMASI2X

17. V katerih poslovalnicah lahko odprem trgovalni račun in kupim obveznico?

Obveznico lahko kupite v vseh poslovalnicah OTP banke in v Oddelku investicijskega bančništva v Ljubljani in Mariboru. Skupaj je na voljo 79 vpisnih mest.

18. Kakšni so stroški ob vpisu (nakupu) in kakšni za imetništvo obveznice?

OTP banka prejme od Ministrstva za finance distribucijsko provizijo v višini 0,15%.

OTP banka in KDD (Centralna Klirinška Depotna Družba) sta za vpisnike obveznice pripravila posebno ponudbo.

STROŠKI OB VPISU OBVEZNICE

Pri vpisu ima vpisnik samo stroške KDD za prenos vrednostnih papirjev (finančnih instrumentov) na svoj trgovalni račun. Enkratni stroški znašajo 0,0185 % od vrednosti, minimalno 2,50 EUR in maksimalno 25,05 EUR.

OTP banka ne zaračuna stroškov odprtja in vodenja trgovalnega računa, odpove se tudi stroškom, ki se nanašajo na spremljanje in izvajanje korporacijskih dejanj.

STROŠKI IMETNIŠTVA OBVEZNICE

Strošek imetništva obveznice RS96 je le ležarina oziroma vzdrževanje stanj domačih vrednostnih papirjev (finančnih instrumentov), ki znaša po posebni ponudbi:

Primer na letni ravni za vrednost 1.000 EUR – 7,14 EUR.

Primer na letni ravni za vrednost 10.000 EUR – 22,32 EUR.

Primer na letni ravni za vrednost 30.000 EUR – 26,55 EUR.

Primer na letni ravni za vrednost 50.000 EUR – 30,79 EUR.

Primer na letni ravni za vrednost 100.000 EUR – 41,38 EUR.

Primer na letni ravni za vrednost 250.000 EUR – 73,15 EUR.

V primeru da ima vpisnik na trgovalnem računu tudi druge finančne instrumente, se vsi stroški za ostale finančne instrumente zaračunajo po ceniku.

19. Koliko časa traja postopek vpisa (nakupa) obveznic in kaj moram uredit?

Postopek vpisa vključno z odprtjem trgovalnega računa traja približno 20 minut. Stranka uredi identifikacijo, izpolnjevanje profila vlagatelja, odprtje trgovalnega računa, oddajo naročila in nakazilo denarja. Podpiše lahko tudi pooblastilo za direktno bremenitev. Na željo stranke se izpišejo dokumenti v poslovalnici. Če stranka uporablja spletno ali mobilno banko, dokumente prejme v nabiralnik. Ne glede na navedeno, ji banka pošlje Potrdilo o prejemu naročila po dogovorjeni komunikacijski poti.

Če stranka že ima trgovalni račun, se po potrebi posodobi profil vlagatelja, sestavi zapisnik sestanka in odda naročilo ter opravi nakazilo denarja - postopek traja približno 15 minut. Na željo stranke se izpišejo dokumenti v poslovalnici. Če stranka uporablja spletno ali mobilno banko, dokumente prejme v nabiralnik. Ne glede na navedeno, ji banka pošlje Potrdilo o prejemu naročila po dogovorjeni komunikacijski poti.

20. Ali lahko to uredim tudi prek spletne ali mobilne banke?

Če ima stranka že odprt trgovalni račun in urejen profil vlagatelja, lahko odda naročilo prek spletne ali mobilne banke (če profil vlagatelja ni veljaven, lahko tudi to uredi preko spletne ali mobilne banke).

21. Kdaj bo mogoče kupiti obveznico RS96?

Postopek vpisa traja med 10. in 21. marcem 2025 do 12. ure, denarna sredstva je potrebno nakazati do 21. marca 2025 do 13. ure.